

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАЛОПОЛЬСЬКА ШКОЛА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ
КРАКІВСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (Польща)
КОМРАТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Молдова)
КАЗАХСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ ТА
МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ (Казахстан)
КОБЛІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА

РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ПРАВОВІ, ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

Тези доповідей

учасників II міжнародної науково-практичної конференції

9 червня 2022 року

м. Миколаїв-с.Коблеве

2022

УДК 338.244.47

P64

*Друкується за рішенням вченої ради Миколаївського національного аграрного університету
(протокол № 11 від 28.06.2022р.).*

Редакційна колегія:

Головний редактор:

В. С. Шибанін – д-р техн. наук, професор, академік НААН

Заступники головного редактора:

О. Є. Новіков – д-р екон. наук, професор

А. В. Ключник – д-р екон. наук, професор

Відповідальний секретар: Н. В. Потриваєва – д-р екон. наук, професор

Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти:
P64 Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 9 червня 2022 р., Миколаїв-с.Коблеве. – Миколаїв: МНАУ, 2022. – 244 с.

ISBN 978-617-7149-61-2

У збірнику представлено виклад доповідей і повідомлень, поданих на II Міжнародну науково-практичну конференцію «Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти». Збірник містить тези доповідей, подані на 9 секцій: 1. Правове, освітнє, наукове та інформаційне забезпечення розвитку територіальних громад; 2. Впровадження механізмів ефективного використання фінансових, земельних, майнових та інших ресурсів громад; 3. Партисипативна модель розвитку територіальних громад; 4. Підприємницька та міжнародна діяльність, транскордонне та міжмуніципальне співробітництво, державно-приватне партнерство; 5. Розвиток туристичного бізнесу у громаді; 6. Публічні послуги та соціальний профіль територіальних громад; 7. Молодіжна політика та залучення молоді в громадах; 8. Публічне управління розвитком громад; 9. Управління проектами.

Для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти ЗВО та науково-дослідних установ, представників органів державного і місцевого самоврядування, а також осіб, які цікавляться проблемами розвитку територіальних громад.

У матеріалах збережено стиль, орфографію та пунктуацію авторів. Редакція може не поділяти думку авторів і не несе відповідальності за достовірність наданої ними інформації.

УДК 338.244.47

ISBN 978-617-7149-61-2

© Миколаївський національний аграрний університет, 2022

Севастьянов Р. В., Андрієшина А. В. Діалог з громадянами як фактор розвитку об'єднаних територіальних громад.....	49
Таран О. М. Професійна підготовка публічних службовців на основі дистанційних освітніх технологій.....	51
Тихомирова Т. С. Екологічна освіта в громадах як запорука їх економічного розвитку.....	53
Топоркова М. М. Щодо визначення природних об'єктів як об'єктів комунальної власності.....	53
Шабалін А. В. Роль матеріальних та нематеріальних ресурсів у розвитку територіальної громади: правові аспекти.....	55
СЕКЦІЯ 2. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ, ЗЕМЕЛЬНИХ, МАЙНОВИХ ТА ІНШИХ РЕСУРСІВ ГРОМАД	
	57
Belyaev G. V., Belyaeva I. P., Hartwig A. P., Stetsuk V. G. Heat and power use of illiquid forest care waste with optimization of logistics.....	57
Cherednichenko O. O. Prospective opportunities for the development of meat processing enterprises.....	59
Moskalevich G. N. The influence of social factors on the state of the labor market of specialists in the Republic of Belarus.....	61
Nikolaychuk T. «Experience economy» in local communities for coping with the economic and psychological consequences of war.....	63
Боровик П. М., Недигало А. А. Податкове стимулювання ефективного використання земельних ресурсів місцевих громад.....	65
Буднік С. В. Адаптація до змін клімату: прогнозовані переваги та вигоди.....	67
Васильєва О. О. Ресурсне забезпечення сталого розвитку сільських територій.....	68
Васильченко С. М. Аналіз якості інвестиційних паспортів територіальних громад Прикарпаття.....	70
Вінницька О. А. Ефективність адміністрування податків в об'єднаних територіальних громадах.....	72
Волосяк М. В. Внесок імпорт-інвестування у економічні можливості територіальних громад.....	74
Гринів Л. С., Ялечко М. О. Проблеми сталого розвитку рекреаційних територій в умовах децентралізації управління.....	77
Кремньов В. О., Жуков К. Л., Корбут Н. С., Тимошенко А. В. Координація утилізації різноманітних місцевих відходів біологічного походження, як умова сталого розвитку об'єднаних територіальних громад.....	80
Курепін В. М. Особливості формування матеріального резерву та умови використання резервного фонду громади в умовах воєнного стану.....	82
Ляшенко А. В. Пошук шляхів з вирішення екологічних проблем територій, що зайняті органічними відходами птахокомбінатів.....	84

Малишівський Т. В. Використання концепції «5 капіталів» для оцінки ресурсного потенціалу громад.....	86
Мельникова М. В. Щодо отримання додаткових ефектів використання ресурсів громади при переході промисловості міста до циркулярної економіки.....	88
Мольчак Я. О., Мисковець І. Я. Земельні ресурси як фактор розвитку Рожищенської ОТГ Волині.....	90
Невар О. В. Проблеми деревообробної промисловості та інструменти участі громад у її розвитку.....	92
Одунтан Д. А. Перспективи впровадження циркулярної економіки для територіальних громад.....	94
Приходько Б. О., Бірюков О. В. Створення індустріального парку як основа для розвитку громад.....	95
Теремецький В. І. Фінансова автономія органів місцевого самоврядування.....	98
Разумова Г. В. Формування доходної частини місцевих бюджетів.....	100
Рябчук В. М. Особливості адміністративно-правового регулювання спільної власності територіальних громад.....	102
Федонюк В. В., Федонюк М. А. Вплив вітрового режиму на ефективне планування території Луцької ОТГ.....	104

СЕКЦІЯ 3. ПАРТИСИПАТИВНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Галунець Н. І. Успішна практика європейських країн у вирішенні екологічних проблем громад.....	107
Іванов Д. А. Стратегічна екологічна оцінка – дієвий інструмент впровадження громадами принципів збалансованого розвитку.....	109
Михайлів Г. В. Основні підходи до залучення персоналу в органах управління територіальних громад.....	111
Решетілов Г. О. Формування системи індикаторів циркулярної економіки регіону.....	113

СЕКЦІЯ 4. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ТРАНСКОРДОННЕ ТА МІЖМУНІЦИПАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО, ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО

Malik M. Yo., Kravchenko S. A. Business-ideas of the «mhp-hromad» fund as support for small enterprises in rural areas.....	116
Альбещенко О. С. Міжнародна діяльність виконавчих органів Миколаївської міської ради.....	118
Беженар І. М., Малік Л. М. Розвиток малого підприємництва в сільських громадах.....	119
Гоцуляк В. І. Конкуренція ринку хлібобулочних виробів в регіоні.....	121
Ємець О.І. Управління розвитком підприємницьких ініціатив в територіальних громадах.....	123

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ РОЖИЩЕНСЬКОЇ ОТГ ВОЛИНИ

Мольчак Я.О., д-р геогр. наук, професор,
Мисковець І.Я., канд. геогр. наук, доцент
Луцький національний технічний університет

Успішність розвитку ОТГ багато в чому залежить від ефективності використання всіх земельних ресурсів, виняткова цінність яких полягає в забезпеченні трьох фундаментальних властивостей: життєзабезпечення (як частина екологічної системи), чинник виробництва (в аграрному секторі, будівництві, гірничорудній промисловості, лісовому господарстві) і цивільний обіг (земельно-майнові відносини). Саме це потребує підходити до проблеми землі більш широко, розібратися з питаннями: що взагалі представляє земля як ресурс, які її функції, з чого складаються земельні ресурси, як ними управляють сьогодні та що треба зробити, щоб вони дійсно стали матеріальною і фінансовою основою об'єднаної територіальної громади.

Земельні ресурси є інгредієнтом довкілля і фундаментом розбудови сільського господарства [1]. Виступаючи в якості регіонального базису, земельні ресурси, виконуючи біогеоценотичну та всеохоплюючу екологічну роль, яка обумовлює діяльність як окремих біоценозів, так і життя загалом, є основним механізмом виробництва. Проте у використанні земля, як натуральний ресурс, весь час схиляється до антропогенних змін. Питання сьогодення – це доцільне використання земель, призупинення деградації, підвищення їх родючості та ефективність сільського господарства.

Без досконалого знання особливостей ґрунтових процесів неможливо запровадити раціональну систему землеробства [1]. Зміна родючості відбувається під впливом як антропогенних так і природних чинників. Своєрідним чинником ґрунтоутворення є рельєф, який впливає на перерозподіл опадів, енергію сонця, а також, в значній мірі, при недотриманні агротехнічних умов, на родючість ґрунтів.

Район розташований у межах степової (Волинське плато) і поліської (Волинська низовина) частини Волині. Територія Рожищенської об'єднаної територіальної громади (ОТГ) представляє собою слабохвилясту рівнину, яка являється південною частиною Волинського Полісся. На досліджуваній території леси поволі переходять в піщано-суглинисту сферу Полісся. Корисних копалин в районі небагато. В промисловому відношенні зі всіх корисних копалин мають значення пісок, будівельні матеріали (глина) та вапняк. Флювіальний рельєф представлений річковими долинами невиразної форми, з неглибокими і високими схилами. Крім річок Стир та Стохід, наявні ставки, водойми і природні озера. Важлив / роль у природі відіграє ґрунтовий покрив, який дуже складний і різноманітний і змінюється із півночі на південь. Переважна частина території зайнята дерново-підзолистими ґрунтами (47,5%). Завдячуючи наявним ґрунтам, сільськогосподарські угіддя охоплюють 78,3% площі території. На території розвинуті екзогенні процеси. Відбувається

вітрова ерозія, підтоплення, заболочення. В останні роки розвиток землеробства все більше характеризується поширенням нових спроб обробітку ґрунту [2].

Доцільне використання земель полягає у збереженні поживних речовин у ґрунті, зменшенні розораності. Структуру сільськогосподарських земель можна охарактеризувати як, відносно, сприятливу, оскільки площа ріллі, яка становить 66%, є більшою за площу кормових угідь та лісів (52%): Сільськогосподарська освоєність складає 78% (показник по області – 52%). Розораність угідь складає 63%. Тоді як по області розораність територій становить лише 31%, а розораність с/г угідь – 59%. Все це призводить до деградації, зміни гідрогеологічного режиму території, дигресії рослинного покриву, що своєю чергою веде до зменшення їх продуктивності.

Застосування добрив збільшує продуктивність ґрунту, відбувається зміна гумусу. Застосування добрив, особливо органічних, супроводжується збільшенням вмісту долі гумінових кислот. Вапнування ґрунту знижує радіонукліди в рослинах. Внесення вапнякових матеріалів призводить до зміни мінералогічного складу глинистої фракції ґрунтів, з'являються смектити, що свідчить про покращення мінералогічного складу ґрунту в процесі його окультурення, а також збільшуються запаси вологи [2].

Використання земель за показниками експлікації сільськогосподарських угідь дозволяє виявити доволі значні резерви для збільшення їх площі, виходячи з генетичних особливостей і властивостей ґрунту, намітити шляхи його покращення. Необхідною умовою ведення господарства є визначення провідних галузей виробництва та сукупність їх з допоміжними заходами, які проводять для покращення ґрунтових умов. Ріст врожайності сільськогосподарських культур є одним із найголовніших критеріїв, що визначають ефективність розвитку сільського господарства.

Так як більшу частину території займають дерново-підзолисті ґрунти, які мають низьку природну родючість, то необхідно використовувати добрива, проте розумно. При інтенсивному їх використанні виникають втрати гумусу (до 6 т/га). В останні роки різко зменшились (в 2 і більше разів) об'єми органічних добрив, а також об'єми вапнування ґрунтів з підвищеною кислотністю. Дані досліджень показують, що внесення в ґрунт складових місцевих родовищ (суглинку, сапропелю, торфу) суттєво покращує ґрунти та сприяє росту сільськогосподарських культур. Застосування сапропелю, компосту та гною збільшує гумус, сприяє покращенню фосфатного режиму, підвищенню вологоутримуючої властивості ґрунту. Розумне використання земель необхідно розглядати у єдності із охороною та підвищенням родючості ґрунтів і дотриманні законів природи.

Список використаних джерел:

1. Позняк С. П. Концепція моніторингу земельних ресурсів західного регіону України. / С.П. Позняк, М.Г. Кіт, М.І. Лавейкін. Вісн. Львів. Ун-ту. Серія геогр, 2017. Вип. 20. С.31-42.
2. Шворак А.М. Земельні відносини: ретроспекція, сучасність та перспективи: монографія / А.М. Шворак. – Луцьк: Надстир'я, 2009. – 249 с.

Наукове видання

**РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД: ПРАВОВІ,
ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ**

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Тези доповідей учасників
міжнародної науково-практичної конференції

Технічний редактор: А.В. Ключник

Комп'ютерна верстка: О.А. Лівандовська

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 15,25.

Тираж 50 прим. Зам. № __

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету

54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.